

Muusikateadusliku elu kroonikat 2015/2016

Koostanud Anu Veenre, EMTSi sekretär

Eesti Muusikateaduse Selts

Hooaeg 2015/2016 oli EMTSile 24. tegevusaasta. Majandusaasta aruande lõpul, 30. septembri 2016 seisuga on seltsil 91liiget.

Seltsi üldkoosolekul 2. novembril 2015 tehti kokkuvõtte möödunud hooajast. Valimisi päevakorras ei olnud ning seega jätkas juhatus tööd koosseisus Kerri Kotta (seltsi esimees), Allan Vurma (aseesimees), Saale Konsap, Kristina Körver ja Anu Schaper. Revisjonikomisjoni moodustavad Eerik Jöks (esimees), Aleksandra Dolgoplova ja Marju Raju.

Seltsi eestvõttel toimus kaks traditsioonilist Eesti-sisest muusikateaduslikku üritust: Leichteripäev ja Tartu päev.

Leichteripäeval, 2. novembril 2015 peeti EMTA kooriklassis kaks ettekannet. Konverentsi külalis- ja ühtlasi peaesinejaks oli Esa Lilja Helsingi Ülikoolist, keda saab pidada üheks praeguse aja olulisemaks rokkmuusika ja *heavy metal*'i uurijaks. Tema ettekanne teemal „Harmony as means for creating form in rock music” tõi kohale palju üliõpilasi ka teistest EMTA osakondadest. Päeva teise ettekande pidas EMTA doktorant Aare Tool teemal „Üheosaline vorm Heino Elleri, Eduard Tubina ja Eduard Oja kammermuusikas”.

Enamasti on selts igal hooajal olnud seotud ka mõne rahvusvahelise muusikateadusliku konverentsi korraldamisega, kuid kõnealusel hooajal selliseid ei toimunud. Küll aga oli 2016. aasta *Tartu päeval* tavapärasest laiem temaatiline haare ja väliskülaliste arv. Konverents peeti 23. aprillil Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli Elleri saalis ja oli pühendatud professor Urve Lippuse mälestusele. Konverentsi ettekanded esindasid valdkondi, millega Urve Lippus muusikateadlasena ise lähemalt seotud oli, sh. muusikaloo kirjutamise ning rahvuslikkuse ja lineaarse muusikalise mõtlemisega seotut. Nii nagu enamikku Eesti esinejaist ühendas kõiki konverentsi väliskülalisi Lippusega ka pikaaegne ametialane koostöö ja sõprus. Kavas oli

üheksa ettekannet, mis olenevalt esinejast peeti kas eesti või inglise keeles. Päeva esimene ettekanneterühm koondus pealkirja alla „Autentsus ja rahvuslus” („Authenticity and musical nationalism”) ning sisaldas Mark Lawrence'i („Tormis – a personal tribute to Urve, the way in which she has connected me with the work of Tormis”), Anu Kõlari („Rahvusluse ambivalentsusest nõukogude perioodil laulupidude ja Urve Lippuse mõtestatud Tormise näitel”), Linda Kaljundi („Tuulest ja muinasluulest – autentsuse otsingud hilisnõukogude kultuuris”) ning Brigitta Davidjantsi ettekandeid („Armeenia muusikaloo kirjutuse seosest rahvuslike ideoloogiatega”). Pärastlõunal kõlasid muusikalist modernismi („Musical modernism”) puudutavad ettekanded, nagu Andreas Waczka ti „Elmar Arro's View on Contemporary Estonian Music”, Janika Orase „Moderniseerumisega seotud muutused suulise kultuuri muusikute performatiivsuses, kahe 19. sajandi II poole naislauliku näitel” ning Mart Humala „Lineaarsusest muusikas”. Päeva lõpetasid muusika(elu)liste kontaktide („Musical encounters”) teemalised ettekanded Mimi Daitzilt („Emigrant Musicians Who Settled in the USA: Germans and Austrians at the Beginning and Estonians at the End of World War II”) ja Helena Tyrväinenilt („French contacts of early Finnish musicology”). Konverentsi ettekanded on seltsi liikmetele järelkuulatavad www.muusikateadus.ee intranetis.

Seltsi 2016. aasta *kultuurilooline sügismatk* toimus 24.–25. septembril *Pihkvamaale*. Arvestades sihtkoha eksootilisust ja organisatoorse poole eripärasid, korraldati matk seekord kahasse Germalõ Reasidega ning huvilistel tuli reisi osalustasu ise maksta (v.a. transpordikulutused). Reisi giidiks oli Ott Sandrak, kelle juhtimisel külastati Sigovo küla muuseumi, Irboskat (põline tšuudide ja slaavlaste keskus), Mõla küla, Pihkvat (jalutuskaik kremli, Kolmainu katedraal), Petseri kloostrit, Mirožki kloostrit freskokirikut ja Spaso Jelizarovski kloostrit.

Aastaraamatu Res Musica 7. number

Res Musica 2015. aasta ehk 7. numbrit esitleti traditsiooniliselt Leichter'i päeval.

See põhineb 2014. aasta jaanuaris Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias ning Pärnu Keskraamatukogus peetud seitsmenda rahvusvahelise muusikateooria konverentsi valitud ettekannetel. Konverentsi teemaks oli muusikaline vorm, mis mitmeplaanilise nähtusena on teose muusikalise struktuuri üks raskemini tõlgendatavaid aspekte. Kogumikku alustavad vormilisi erisusi ehk deformatsioone käsitlevad artiklid (Steven Vande Moortele, Charity Lofthouse'i ja Aare Tooli artiklid). Järgnevas kolmes artiklis on fookuses vormi kujundavad aspektid (Michael Oravitzi, Ildar Khannanovi ja Cecilia Oinase artiklid). Kogumiku lõpetavad kaks käsitlust 18. sajandi muusikast, milles keskendutakse helikõrgusliku struktuuri vormiloovale rollile (David Lodewyckxi ja Stephen Slottow' uurimused). Kogumiku koostaja on Kerri Kotta.

Aastaraamatu kõigi varasemate numbritega on võimalik tutvuda seltsi kodulehel www.muusikateadus.ee/resmusica. Väljaanded on müügil ka EMTA välissuhete osakonnas ning samuti saab neid tellida, saates meili aadressil anu.schaper@gmail.com.

Uus väitekiri muusikateaduses

2015. aasta detsembris kaitses muusikaakadeemias edukalt oma doktoritööd Marju Raju (juhendaja prof. Jaan Ross). Ingliskeelne artikliväitekiri kannab pealkirja „Some aspects of singing development, the song creating process and favorite songs of Estonian children” („Mõningaid aspekte Eesti laste laulmise arengust, ise laulude loomisest ja lemmiklauludest”) ning see sisaldab sissejuhatavat peatükki ja nelja iseseisvat teadusartiklit, samuti eestikeelset resümeed. Väljaanne on 6. väitekiri Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Väitekirjade sarjas.

Väitekiri on ka allalaetav, http://www.ema.edu.ee/vaitekirjad/doktor/Marju_Raju.pdf. Res Musica käesolevas numbris ilmub ka väitekirja arvustus.

Loetelu EMTA muusikateaduse osakonna varasematest publikatsioonidest on koos tutvustusega üleval ka kooli kodulehel (www.ema.edu.ee) rubriigis „Publikatsioonid”. Nende muusikateadlaste publikatsioonid, kes osalevad Eesti ametlikes teadusprojektides ja/ või töötavad õppejõududeks kõrghoolides, saab internetist kergesti kätte kas ETISE või vastavate kõrghoolide aastaaruannetest.